

МЕРЕЖА ІНФОРМАЦІЙНО-
РЕКРЕАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ
«ШЛЯХ»

ТРОСТЯНЕЦЬ

ШЛЯХ

МЕРЕЖА ІНФОРМАЦІЙНО
РЕКРЕАЦІЙНИХ ЦЕНТРІВ

«Шлях» – це Мережа інформаційно-рекреаційних центрів підтримки природно-заповідних територій на північному сході України, створена громадською організацією «Українська природоохоронна група» за сприяння Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Мережа «Шлях» охоплює Деснянський біосферний резерват, НПП «Деснянсько-Старогутський», заказник «Верхньоесманський», РЛП «Сеймський», Пустовійтівські кургани і прилеглі заказники, відділення «Михайлівська цілина» Українського природного степового заповідника, низку заказників довкола біостаціонару СумДПУ, Гетьманський НПП, НПП «Слобожанський».

Осередки мережі різноманітні за формою організації та підпорядкуванням. Всі вони співпрацюють з адміністраціями природно-заповідних установ і допомагають їх популяризації, проведенню екскурсій, природоохоронних акцій, моніторингу стану довкілля тощо. Наскільки це працює в освітніх установах, показує досвід Сумського державного педагогічного університету ім. А. С. Макаренка та Державного професійно-технічного навчального закладу «Конотопський професійний аграрний ліцей».

Мережа є одночасно підґрунтям для співпраці, туристичним маршрутом і платформою для розширення. Мета проєкту – показати зв'язок природи з культурою, перебігом історії, довести необхідність збереження історичних ландшафтів для розвитку краю. Саме тому осередки мережі діють при Новгород-Сіверському історико-культурному музеї-заповіднику «Слово о полку Ігоревім», Комунальному закладі Сумської обласної ради «Державний історико-культурний заповідник «Посулля», Громадському історико-етнографічному музеї Пелагеї Литвинової-Бартош.

Проєкт «Мережа інформаційно-рекреаційних центрів підтримки природно-заповідних територій як складова відновлення та управління екосистемами громад» реалізує ГО «Українська природоохоронна група» за сприяння ПРООН в Україні в межах Програми ООН із відновлення та розбудови миру за фінансової підтримки Уряду Швеції.

Програму ООН із відновлення та розбудови миру (UN RPP) реалізують чотири агентства ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Структура ООН з питань гендерної рівності та розширення прав і можливостей жінок (ООН Жінки), Фонд ООН у галузі народонаселення (UNFPA) і Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО).

Програму підтримують одинадцять міжнародних партнерів: Європейський Союз (ЄС), Європейський інвестиційний банк (ЄІБ), Посольство США в Україні, а також уряди Канади, Данії, Німеччини, Японії, Нідерландів, Польщі, Швеції і Швейцарії.

Старий шлях
О. Дорошенко

*Круглий двір у м. Троянець
С. Панченко*

*Знаряддя праці в Троянецькому
краєзнавчому музеї
С. Панченко*

Місто Троянець розташоване в долині р. Боромля і займає широкі уступи-тераси, а окремі вулиці здіймаються на сусідні плато. Тому на в'їздах до міста відкривається широка панорама, споглядаємо річку, зарослі очеретом колишні луки, звивисті вулиці та низку зелених лісових масивів, що розташовані частково в міських межах. Привертають увагу бані двох храмів, потужні промислові будівлі початку минулого століття.

Історична частина міста з палацом, «Круглим двором» та парками розташовані так, що добре видно заплаву Боромлі. Найвідоміше лісове урочище Нескучне, зі ставками і гротом німф являє собою розгалужену балку, вкриту віковими деревами. Тут, на Краснотроянецькій лісовій науково-дослідній станції, зміцніло вітчизняне лісознавство. Свідчення тому – багатюща колекція дендропарку, що поруч на горі.

*Грот Німф в урочищі Нескучне,
м. Троянець
С. Панченко*

Води р. Боромля вимили глибоку долину, і на її схилах виходять піски – дно прадавнього моря, вкрите сосновими лісами урочища Нескучне. На протилежному боці долини з-під гори б'ють мінеральні джерела. Вздовж долини Боромлі починає свій підйом на вододіл Ворскли та Псла залізниця – так пологіше.

*Урочище Нескучне
С. Панченко*

*Річка Ворскла біля с. Климентове
С. Панченко*

*Пляж на Ворсклі біля
с. Климентове
М. Книш*

Гетьманський національний природний парк майже оточує м. Тростянець і вздовж долини р. Боромлі сполучається з основною своєю територією на р. Ворскла. Річку найкраще споглядати з висоти пташиного польоту – з гори у с. Боголюбове. Тут здавна селилися люди і з давньоруських часів залишилося два городища. Одне – над селом, облаштоване для відвідування. Інше – сховане від стороннього ока в лісі, але потужніше, з трьома оборонними валами.

А безпосередньо познайомитися з Ворсклою найкраще біля сіл Кам'янка та Климентове. У Кам'янку зручно добратися з Харкова та Сум залізницею до станції Бакирівка. Тут розташовані літні дитячі табори, дачні садиби та комунальний рекреаційний пункт Тростянецької міськради.

У Климентове на Ворсклу дістаються автомобільним транспортом. Тут низка баз відпочинку, рекреаційних зон, широкі пляжі. Поєднати пляжний відпочинок із пізнавальною прогулянкою запрошує екологічна стежка Литовський бір. На маршруті чи не найстаріший на лівобережній Україні сосновий деревостан, вихід на пляж і до фотозони, звідки відкривається панорама на високий правий берег.

*Ворскла з кленом ясенolistим по берегах
Arthur Koichurenko, CC BY-SA 4.0*

*Діброва біля с. Кам'янка
М. Книш*

Будиночки для відпочивальників на
інформаційно-рекреаційному центрі
С. Панченко

Шлях: мережа інформаційно-рекреаційних центрів. Тростянець

Автори: С. Панченко, М. Книш, В. Сталинський, Т. Шаміна

Рецензенти: Ю. Гладенко, Р. Маленков

Фото: С. Панченко, М. Книш, О. Дорошенко,
Arthur Koichurenko

Фото на обкладинці: С. Панченко

Карта: В. Колодежна

Відскануй QR-код
та дізнайся більше!

